

โลกมากขึ้น และได้พบสิ่งที่ไม่ดีของศาสนาที่เขานับถือบ่อยๆ ก็อาจจะทำให้เขาขาดความเชื่อมั่นในศาสนาที่เขานับถืออยู่ได้

บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในศาสนานี้ก็แยกได้เป็นสองจำพวกคือ พวกที่มีปัญหาน้อย กับพวกที่มีปัญหามาก ซึ่งคนที่มีปัญหาน้อยนี้ค่อนข้างเสี่ยงที่จะทำความชั่วได้ง่าย เพราะขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจหรือขาดภูมิคุ้มกันความชั่ว คือเมื่อเขาไม่เชื่อว่าถ้าทำชั่วแล้วจะต้องได้รับผลอันแล้วร้ายหรือไม่ดี ภายหลังเมื่อตายไปแล้ว เขาก็ยอมที่จะไม่เกรงกลัวการทำความชั่ว จึงมีโอกาสนี้บุคคลประเภทนี้จะทำความชั่วได้ง่าย และผลเสียก็จะเกิดแก่ทั้งคนที่ทำความชั่วเอง และแก่สังคมไปด้วยเสมอ อย่างเช่นที่กำลังเป็นอยู่ในสังคมโลกปัจจุบัน หรือคนที่มีปัญหาน้อยบางคน เมื่อเห็นว่าเมื่อตายไปแล้วก็จะไม่มีโลกหน้าอีก จึงได้พยายามแสวงหาและเสพความสุขให้เต็มอ้อมในปัจจุบัน เพราะเชื่อว่าตายไปแล้วก็จะไม่ได้เสพอีก ซึ่งการแสวงหาและเสพของเขานั้นบางครั้งก็แสวงหาและเสพในทางที่ผิด ที่จะมีผลกลับมาสร้างความทุกข์ให้กับตัวของเขาเองและแก่สังคมด้วย

ส่วนพวกที่มีปัญหามากนี้ไม่น่าเป็นห่วง เพราะเขาย่อมมีปัญหามองเห็นว่าการทำความชั่วนั้นจะมีแต่ผลเสียหรือไม่ดีเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าตายแล้วจะเป็นเช่นไรก็ตาม และมองเห็นว่าการทำความดีนั้นจะมีแต่ผลดีเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าตายไปแล้วจะเป็นเช่นไรก็ตาม ดังนั้นคนที่มีปัญหาที่แท้จริงนี้ แม้ไม่มีศาสนาเขาก็ยังทำแต่ความดีและไม่ทำความชั่วได้เหมือนกับคนที่มีศาสนา

ผู้มีปัญหาย่อมมองเห็นว่า คนที่ทำความชั่ว ก็จะทำให้ชีวิตในปัจจุบันมีแต่ปัญหา มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวาย หากความสงบสุขไม่ได้ เพราะการทำความชั่วของเขาในปัจจุบันนั่นเอง แม้ตายไปแล้วถ้าโลกหน้ามี เขาก็ยังต้องได้รับผลที่ไม่ดีอีกอย่างแน่นอน แต่ถึงโลกหน้าจะไม่มี เขาก็ได้รับผลที่ไม่ดีอยู่แล้วในปัจจุบัน ส่วนคนที่ทำความดีนั้นชีวิตในปัจจุบันของเขาย่อมที่จะมีแต่ความสงบสุข ไม่มีมีความเดือดร้อน เพราะการทำความดีของเขาในปัจจุบัน แม้ตายไปแล้วถ้าโลกหน้ามี เขาก็ยังต้องได้รับ

ความไม่ปกติอยู่เสมอ คือจะมีแต่ความดึ้นรน, หงุดหงิด, รำคาญใจ, โกรธง่าย, ฟุ้งซ่าน, หวาดระแวง, ไม่สบายใจ เป็นต้นอยู่เสมอ จึงฝึกให้เกิดสมาธิได้ยากหรือไม่ได้เลยถ้าชั่วมากๆ

การที่เราจะเป็นคนดีและมีจิตที่ปกติได้อย่างแท้จริงนั้น เราจะต้องใช้ชีวิตที่ไม่เบียดเบียนชีวิตและทรัพย์สินรวมทั้งการมรณของผู้อื่น รวมทั้งไม่พูดโกหก ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดล้อเสียด และไม่พูดเพื่อจ้ออยู่เสมอจนเป็นปกติ ถ้าทำได้เราจึงจะฝึกจิตให้เกิดสมาธิได้ง่าย แต่ถ้าทำไม่ได้ก็จะฝึกสมาธิได้ยาก เรื่องของจิตปกตินี้จึงมีความสำคัญไม่แพ้สมาธิและปัญญาเลย

สมาธิคืออะไร?

คำว่าสมาธิในที่นี้ไม่ได้หมายถึงว่า จะต้องนั่งหลับตาตัวแข็งทื่อ และไม่รับรู้สิ่งภายนอกเลย ซึ่งนั่นเป็นสมาธิที่สูงเกินความจำเป็นและทำได้ยาก อีกทั้งก็ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติเพื่อดับทุกข์นี้อีกด้วย

ปกติเราก็พอจะมีสมาธิกันอยู่บ้างแล้ว แต่ว่าไม่นานพอหรือไม่ต้องอยู่ได้ตามที่เราต้องการ อย่างเช่นเวลาที่เราตั้งใจพูดต่อหน้าผู้คนมากๆ เราก็จะมีสมาธิขึ้นมาทันที แต่เมื่อเราไม่ตั้งใจ เราก็จะไม่มีความสมาธิ ซึ่งสมาธินี้เป็นสิ่งจำเป็นมาก ทั้งในการเรียน การทำงานและการปฏิบัติเพื่อดับทุกข์นี้ แต่บางคนก็มีสมาธิสั้นหรือน้อย จึงเรียนไม่เก่ง หรือทำงานไม่ได้ดี แต่ถ้ามีการฝึกให้จิตมีสมาธิอยู่เสมอ ก็สามารมีสมาธิมากขึ้นจนเป็นนิสัยได้

ความจริงแล้ว การฝึกสมาธินั้น เราก็สามารถฝึกได้โดยตรงจากการเรียน การพูด การคิด การทำงาน หรือจากการทำกิจวัตรต่างในชีวิตประจำวันของเรานี้ก็ได้ เพราะการที่เราตั้งใจกำหนดรู้สิ่งใด หรือตั้งใจคิด หรือพูด หรือทำในสิ่งที่ดีงามอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานๆ ได้ จิตของเราก็จะเกิดสมาธิขึ้นมาได้

อะไรปิดกั้นสมาธิ?